

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/050 van 5 mei 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Pedagogische voorwaarden – Uitschrijving door school – Psychische problematiek – Medische redenen

Verzoekster (*1996) was in het schooljaar 2021-2022 ingeschreven voor HBO-5 Verpleegkunde, module Oriëntatie ouderenzorg en geestelijke gezondheidszorg. Ze ontving een selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor zichzelf ten bedrage van 3.746,80 euro. Op 31 mei 2022 werd verzoekster uit de school uitgeschreven. De uitbetalingsactor ging over tot de terugvordering van de volledige selectieve participatietoeslag omwille van het feit dat er geen inschrijving meer was op 30 juni 2022.

Verzoekster beroept zich op de moeilijke omstandigheden waarin zij zich bevond en waarbij zij met name stelt dat zij 40 dagen gedwongen opgenomen werd in de psychiatrie in het schooljaar 2021-2022 (uit het document dat verzoekster bijbrengt van vzw mbt de opname op 15.07.2022 op de PAAZ-afdeling wordt bij psychiatrische voorgeschiedenis in 2021: en PAAZ ... vermeld. Verzoekster brengt tevens een psychiatrisch verslag d.d. 9 februari 2023 bij waaruit blijkt dat zij sinds januari 2022 in ambulante opvolging is in het kader van een psychiatrische problematiek met significante weerslag op het algemeen functioneren (incl. school en arbeid)).

Nadien, maar tevens in datzelfde schooljaar zou verzoekster een operatie aan de knie hebben dienen te ondergaan, waardoor zij haar stage niet kon aanvatten, aangezien zij geen zware arbeid mocht verrichten (wat wordt bevestigd door de verklaring van arbeidsongeschiktheid van dr. ... voor de periode van 4 april 2022 tot en met 15 mei 2022). Om die reden kon zij haar deelcertificaat niet behalen.

Verzoekster verklaart dat dit een psychische impact had op haar, waardoor zij - op aanraden van haar psychiater - haar studie heeft stopgezet. Verzoekster stelt dat zij op basis van haar psychische toestand niet meer in staat was om nog te functioneren en te communiceren en dat de school haar heeft uitgeschreven omdat zij *'niets meer van zich liet weten'*. Verzoekster stelt dat er opnieuw een gedwongen opname is gevolgd in juli 2022 voor een langere periode (wat bevestigd wordt door het attest van met een opname op 15 juli 2022 en een verslag van waaruit een opname blijkt van 16 juli 2022 tot 24 augustus 2022).

Ook verwerende partij geeft in haar standpunt aan de Geschillencommissie weer dat *"verzoekster een aantal gegevens bijbrengt die bewijzen dat ze om medische redenen haar studies niet kon afmaken"*.

De Geschillencommissie wijst erop dat de schooltoeslag juridisch verschilt van het basisbedrag gezinsbijslagen. Het basisbedrag wordt op maandelijkse basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan bovenop het basisbedrag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/050

5 mei 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0076

INZAKE : Mevrouw, wonende te

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoekschrift dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 19 februari 2023 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 20 januari 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 2 maart 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 5 mei 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 5 mei 2023 heeft bijgewoond en werd gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 5 mei 2023 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster (°.....1996) was in het schooljaar 2021-2022 ingeschreven voor HBO-5 Verpleegkunde¹, module Oriëntatie ouderenzorg en geestelijke gezondheidszorg, in het

.....

Ze ontving van verwerende partij op 8 november 2021 een selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor zichzelf ten bedrage van 3.746,80 euro.

Op 31 mei 2022 werd verzoekster uit de school uitgeschreven.

Per beslissing d.d. 20 januari 2023 ging verwerende partij over tot terugvordering van de volledige selectieve participatietoeslag omwille van het feit dat er geen inschrijving meer was op 30 juni 2022.

Verzoekster stelt dat het schooljaar 2021-2022 voor haar niet gemakkelijk was. Zij woonde in bij haar broer en had de schooltoeslag nodig om financieel rond te komen. Ze stelt dat ze in dat schooljaar 40 dagen gedwongen opgenomen werd in de psychiatrie, waardoor haar opleiding onderbroken werd. Ze zou de studie wel onmiddellijk hervat hebben na de opname. In het 2^e semester zou verzoekster echter een operatie aan de knie hebben dienen te ondergaan, waardoor zij haar stage niet kon aanvatten aangezien ze geen zware fysieke arbeid mocht verrichten. Het wegvallen van haar vaste structuur was voor verzoekster, die met ASS kampt, psychisch heel moeilijk, waardoor zij niet meer naar school kon/durfde gaan en zij in een depressie belandde. Zij zou zich toen volledig hebben afgesloten van de buitenwereld, waardoor de school haar uitschreef op 31 mei 2022. In juli 2022 werd verzoekster opnieuw gedwongen opgenomen.

3. Standpunt van verzoekster:

In haar verzoek d.d. 19 februari 2023 stelt verzoekster het volgende:

¹ Cf. "De opleidingen uit het hoger beroepsonderwijs (HBO5) **bereiden voor op een beroep**. Ze zijn gericht op de doorstroom naar het hoger onderwijs (professionele bacheloropleidingen). Het niveau van de opleidingen is hoger dan in het secundair onderwijs, maar lager dan in een professionele bacheloropleiding. Als u de opleiding tot een goed einde brengt behaalt u het **diploma van gegradueerde**. Sinds schooljaar 2019-2020 spreken we niet meer over HBO5, maar van **graduaatopleidingen van het hoger beroepsonderwijs**. De HBO-opleidingen van het volwassenenonderwijs worden overgeheveld naar de hogeschool waarmee ze momenteel samenwerken. De hogescholen worden vanaf dan verantwoordelijk voor de opleidingen. Cursisten worden hogeschoolstudenten en krijgen toegang tot studietoelagen en studentenvoorzieningen. De opleidingen worden gevolgd aan een hogeschool, met uitzondering van de opleiding Verpleegkunde, die worden gevolgd aan een school voor voltijds secundair onderwijs." (<https://www.vlaanderen.be/hoger-beroepsonderwijs-hbo5>).

“Onlangs kreeg ik bericht van over de volledige terugvordering van mijn studietoelage. Dit omwille dat ik op 31/05/2022 werd uitgeschreven op school. Via deze weg wil ik in beroep gaan tegen deze beslissing. Mijn redenering hierachter is als volgt:

Het schooljaar 2021-2022 was voor mij allesbehalve gemakkelijk. Ik begon aan mijn tweede jaar verpleegkundige aan de school Gedurende het jaar was ik volledig afhankelijk van mijn broer, waarbij ik woonde. Aangezien hij ook alleenstaande is, had ik de studietoelage financieel zeker nodig.

Gedurende het schooljaar heb ik ook een gedwongen opname in de psychiatrie gekend van 40 dagen. Hierdoor werd mijn opleiding onderbroken. Maar ik heb deze wel meteen hervat na de opname.

In het 2de semester moest ik spijtig genoeg een operatie ondergaan aan mijn knie, waardoor ik mijn laatste stage niet kon aanvatten en ik gedurende de volledige stage niks mocht doen van arbeid. Hierdoor kon ik mijn deelcertificaat niet behalen. Ik heb ASS en dit zorgde dat mijn structuur compleet wegviel, als gevolg kreeg ik enorm veel stress en gaf dat een enorme psychisch inslag op mij waardoor ik eigenlijk niet meer naar school durfde/kon gaan en ik in een depressie belande. Ik heb toen een gesprek gehad met de school dat ik het niet meer aankon. Ook met de psychiater had ik toen een gesprek en zijn advies was toen om te stoppen met de opleiding omdat ik niet meer in staat was om te functioneren. De school heeft mij toen uitgeschreven op 31/05/2022 omdat ik niks meer van mij liet weten. Ik heb mij toen volledig afgesloten van alles, en heb ook geen ziekteattesten meer ingediend, maar dit kwam omdat ik niet meer functioneerde en de gevolgen toen niet kon inschatten. Kort daarna ben ik in juli terug verplicht in opname moeten gaan voor een langere periode als gevolg van de vorige gebeuren.

Om mijn argumentatie te staven, heb ik zowel het verslag van de psychiater als het verslag van de orthopedische chirurg bijgevoegd. Hierin kan u ondermeer lezen over mijn ambulante psychiatrische opvolging, en arbeidsongeschiktheid als gevolg van mijn knie operatie. Ik heb ook een opnameverslag van juli.”

Verzoekster voegde daarbij volgende stukken:

- Psychiatrisch verslag d.d. 9 februari 2023;
- Medisch verslag d.d. 15 juli 2022;
- Medisch verslag d.d. 15 september 2022;
- Verklaring arbeidsongeschiktheid voor periode 4 april tot en met 15 mei 2022;
- Verslag orthopedie d.d. 4 april 2022;

Ter zitting licht de verzoekster toe dat zij het gevoel heeft dat de school haar destijds niet goed opgevolgd heeft en niet goed begeleid waardoor ze zich meer en meer heeft afgesloten. Door haar angstproblematiek durfde ze ook niet meer naar school te gaan. Ze verwijst ook naar haar problemen inzake autisme en haar psychiatrische opnames.

Ze heeft de school gecontacteerd om nog een medisch attest van haar psychiater in te dienen om haar afwezigheidsperiode op het einde van het schooljaar te dekken maar de school zou haar geantwoord hebben dat het daarvoor te laat was.

Ze wijst er verder op dat er nooit een gesprek geweest is met de school over haar uitschrijving en zij dit pas vernomen heeft op het moment dat zij de terugvorderingsbrief ontving vanwege de uitbetalingsactor.

Zij vermeldt dat er het jaar voordien bepaalde onwettige afwezigheden waren maar er hierover steeds een goede communicatie bestond met de school.

Zij wijst er op dat zij zich niet bewust was van de consequenties en zij anders zeker het nodige zou gedaan hebben om te zorgen voor een medisch attest.

4. Standpunt van de uitbetalingsactor:

4.1. Brief d.d. 20 januari 2023 van verwerende partij aan verzoekster:

“Schooltoeslag is er voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die opgroeien in een gezin met een lager inkomen.

Op 08/11/2021 keerden we je de schooltoeslag voor schooljaar 2021 - 2022 uit voor jezelf. De selectieve participatietoeslag wordt steeds provisioneel toegekend volgens artikel 24 van het Groeipakketdecreet.

Om je recht te behouden, moet je nog altijd ingeschreven zijn op 30/06/2022. Sinds 31/05/2022 volg je geen lessen meer in het secundair onderwijs. Hierdoor werd de selectieve participatietoeslag voor jou over schooljaar 2021 - 2022 ten onrechte toegekend. De betaling ervan is namelijk in strijd met artikels 24, 32, 34 en 36 van het Groeipakketdecreet.

Als je na het eerste semester een eindkwalificatie behaalde, behoud je toch het recht op de schooltoeslag. Stuur ons in dat geval een kopie van het behaalde diploma.

Je hebt een bedrag van 3.746,80 EUR ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode 01/11/2021 - 30/11/2021.

Dit bedrag moeten wij dan ook terugvorderen.

Je ontvangt geen Groeipakket meer.

Wij vragen je 3.746,80 EUR te storten op onze rekening (.....), met vermelding van +++.....+++.

Het is belangrijk dat je dit bedrag betaalt binnen een termijn van 45 dagen.

De verjaringstermijn van drie jaar gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de toelage oorspronkelijk werd uitbetaald (art. 97 Decreet Groeipakket). Rekening houdende met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.

Je kan bij onze dienst steeds een schriftelijk voorstel met een gegronde reden indienen om een terugbetaling in schijven te bekomen.

Het is eveneens mogelijk om (deels) van de terugvordering af te zien. Let wel, dit is enkel mogelijk als:

- je niet op de hoogte kon zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;*
- of*
- jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben*
- of*
- er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;*
- én*
- je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.795,57 euro liggen.*

Wanneer wij dit verzoek van jou ontvangen, zullen wij het onderzoeken conform artikel 13 van het Besluit Vlaamse Regering Rechten en Plichten.”

4.2. E-mail met standpunt d.d. 6 april 2023 van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:

“De feiten

Wij betalen de gezinsbijslag en selectieve participatietoelage aan mevrouw voor haarzelf. Zij is geboren op 1996 en heeft recht op gezinsbijslag tot 2021, de maand waarin zij 25 jaar wordt.

Aangezien zij nog naar school ging werd op 8 november 2021 de selectieve participatietoelage uitbetaald ten bedrage van 3746,80€.

>	2021-2022	/	Secundair onderwijs	37069	36999	01/09/2021	31/01/2022	/	/	Ja
>	2021-2022	/	Secundair onderwijs	37069	37000	01/02/2022	31/05/2022	/	/	Ja

In december 2022 ontvingen wij een flux van de dienst onderwijs dat de lessen beëindigd had op 31 mei 2022. Hierdoor had zij geen recht op de selectieve participatietoelage.

Wij vorderden dan ook deze SEPAR ten bedrage van 3746,80€ terug. Met ons schrijven van 20 januari 2023 (zie administratief stuk 1) deelden we onze beslissing mee en vroegen wij haar dit bedrag terug te storten.

Het is tegen deze beslissing dat zij in beroep gaat.

Gegrontheid

Eiseres is niet akkoord dat zij het volledige bedrag van de Selectieve participatietoelage moet terugbetalen. Zij wil enkel het stukje terugbetalen na haar uitschrijving.

Zij brengt inderdaad een aantal gegevens bij die bewijzen dat zij wegens medische redenen haar studies niet kon afmaken . Zij stelt dat zij slechts het stukje wil terugbetalen na haar uitschrijving van de school.

Het verzoekschrift van betrokkene is ongegrond , aangezien wij ons moeten baseren op een authentiek gegeven, namelijk de flux onderwijs. Indien er niet voldaan is aan de pedagogische voorwaarden, dan is er geen recht op de volledige selectieve participatietoelage.

In rechte

De selectieve participatietoelage, ook schooltoelage genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoelage dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen voor het schooljaar 2021-2022

Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.

Het geschil heeft betrekking op het feit of er al dan niet voldaan is aan de pedagogische voorwaarden om recht te hebben op de selectieve participatietoeslag. Er zal bijgevolg enkel dieper in worden gegaan op deze voorwaarden.

Aangezien het verzoek van eiseres gericht is tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende haarzelf en ze schoolgaand is in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en voldoende aanwezig moet zijn. Bij uitschrijving van een school moet de leerling opnieuw ingeschreven worden binnen de 15 kalenderdagen.

Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

De pedagogische voorwaarden waaraan voldaan dient te zijn in het secundair onderwijs zijn terug te vinden in de artikelen 32-36 van het Groeipakketdecreet.

Artikel 32 bepaalt:

Een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van

10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen

Artikel 34 bepaalt:

§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:
1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;
2° hij is ongewettigd afwezig geweest;
3° tijdens het schooljaar uiterlijk 21 kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekieren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekieren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekieren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken. In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2, bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.

Administratieve praktijk

Electronische gegevensuitwisseling

De electronische gegevensuitwisseling tussen het departement onderwijs en de uitbetalingsactoren die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoeslag automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoeslag in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan het agentschap Opgroeien regie:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4,.

§2. Het agentschap Opgroeien regie meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan het agentschap Opgroeien regie moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.

Toelichtingsnota 13 van 29 januari 2021 : Vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag vanaf het schooljaar 2020-2021 bepaalt het volgende

Punt 2 Pedagogische voorwaarden

Voor de provisionele betaling van de schooltoeslag houden de uitbetalingsactoren rekening met de studies waarvoor de rechthebbende leerling is ingeschreven in het schooljaar waarvoor de schooltoeslag wordt onderzocht. Bij de definitieve vaststelling of aan de pedagogische voorwaarden is voldaan wordt rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van dat schooljaar

Het gaat telkens om onderwijs in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling. De rechthebbende leerling hoeft dus niet in Vlaanderen te wonen. Ook leerlingen die in een andere deelentiteit in België, of buiten België wonen komen in aanmerking voor een schooltoeslag als ze naar een Vlaamse school gaan en uiteraard voor zover ook de andere toekenningsvoorwaarden vervuld zijn.

Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich enkel baseren op de gegevens van Onderwijs₂. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door

Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan Kring.info@kindengezin.be.

Het moet gaan om een school erkend, gesubsidieerd, of gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Er kan bijgevolg geen schooltoeslag toegekend worden voor thuisonderwijs,

ziekenhuisonderwijs, 2e kans onderwijs (CVO). Privé onderwijs is meestal niet erkend, maar er zijn uitzonderingen: Eureka, De Leerwijzer, Safe, Sint-Ignatiuschool.

2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;

gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;

leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat: leeftijd ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.

Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs

volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;

voldoende aanwezig zijn in het lopende of voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;

bij verandering van school mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

De term "kwalificatie" op zich heeft een brede betekenis en moet binnen

het Groeipakketdecreet naar de geest van de vroegere terminologie "opleiding voltooid" geïnterpreteerd worden bij uitschrijving vóór 30/6

In aanmerking te nemen als 'kwalificatie' voor behoud schooltoeslag:

diploma over volledig voltooide opleiding (eind-onderwijskwalificatie) => voor onderwijsvormen waar een beroepskwalificatie aan vasthangt, dient zowel de onderwijskwalificatie als de beroepskwalificatie te worden behaald.

eindbewijzen voor onderwijsvormen 1 en 2 van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSo):

"maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning"

"maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning én arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning"

NIET in aanmerking te nemen:

deelkwalificaties

beroepskwalificaties

kwalificaties behaald bij de Examencommissie

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijkse) dump Inschrijvingen van "Onderwijs", alsook uit de schoolInschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar. Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom

"Aanwezigheden" van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld.

Specifiek voor HBO5-Verpleegkunde

Uitgangspunt voor gegevensvergarig is dat de dump van onderwijs volledig is. Mocht dat niet zo zijn omdat de rechthebbende leerling bijvoorbeeld ouder is dan 25 jaar, dan dient het gezin dat zelf te melden. Aan de hand van de consultatie van de flux "Geef historiek inschrijvingen" kan het inschrijvingsbewijs worden opgevraagd en het dossier dienovereenkomstig aangepast.

Hieruit blijkt dat wij om het recht op een selectieve participatietoeslag te valideren, enkel rekening mogen houden met de flux van Onderwijs. Eiseres doet er allerlei bewijzen bij waaruit blijkt dat zij wegens medische redenen de lessen niet kon volgen, maar uit de flux onderwijs blijkt dat zij de lessen beëindigde op 31 mei 2022.

>	7	2021-2022	Uitschrijving	Secundair onderwijs	37069	37000	31/05/2022	31/05/2022	/	/	Nee
>	6	2021-2022	Inschrijving	Secundair onderwijs	37069	37000	15/05/2022	15/05/2022	/	/	Nee
>	5	2021-2022	Inschrijving	Secundair onderwijs	37069	36999	01/09/2021	01/09/2021	/	/	Nee
>	4	2021-2022	Inschrijving	Secundair onderwijs	37069	37000	01/02/2022	01/02/2022	/	/	Nee
>	3	2021-2022	Uitschrijving	Secundair onderwijs	37069	36999	31/01/2022	31/01/2022	/	/	Nee
>	2	2021-2022	Inschrijving	Secundair onderwijs	37069	36999	01/09/2021	01/09/2021	/	/	Nee
>	1	2021-2022	Inschrijving	Secundair onderwijs	37069	36999	01/09/2021	01/09/2021	/	/	Nee
>		2021-2022	/	Secundair onderwijs	37069	36999	01/09/2021	31/01/2022	/	/	Ja
>		2021-2022	/	Secundair onderwijs	37069	37000	01/02/2022	31/05/2022	/	/	Ja

Hierdoor had zij geen recht op de volledige selectieve participatietoeslag. Dit wordt ook zo meegedeeld in de bevestiging van de betaling van de SEPAR

je kind dit schooljaar minstens 149 dagen op maat (secundair onderwijs) zit.

We vorderen het volledige bedrag van de schooltoeslag terug als

- je kind 2 opeenvolgende schooljaren onvoldoende aanwezig was;*
- je kind op de laatste schooldag niet meer ingeschreven was. Als je kind in de loop van het schooljaar de eindkwalificatie behaalde, behoud je toch het recht op de schooltoeslag. Contacteer ons in dat geval.*

Conclusie:

..... heeft terecht de volledige selectieve participatietoeslag gevorderd, aangezien er niet eiseres haar studies vroegtijdig beëindigde.

Administratief dossier:

- vorderingsbrief van 20 januari 2023"

5. Beoordeling in rechte:

5.1 Situering

De selectieve participatietoelage, ook schooltoelage genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoelage dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoelage leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet² bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen voor het schooljaar 2021-2022:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Uit de memorie van toelichting blijkt dat men een eenvormige ijkdatum heeft willen bepalen, als volgt:

² Volledigheidshalve kan hier gemeld worden dat artikel 25 werd gewijzigd door het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, met inwerkingtreding op 1 augustus 2020 voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020-2021. Voordien luidde het artikel 25 als volgt: *“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.”*

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt rekening gehouden met de toestand op 31 december³ van het betrokken schooljaar. Door deze maatregel worden alle leerlingen binnen één schooljaar gelijk behandeld.

(...)

Wat betreft de pedagogische toestand wordt een foto genomen op de laatste schooldag van juni van het betrokken schooljaar, vermits de zomervakantie van de leerlingen in het basis- en het secundair onderwijs daarna start.”

Uit de memorie van toelichting blijkt tevens de ratio legis van de selectieve participatietoelage als extra financiële ondersteuning voor de schoolkosten voor gezinnen met een beperkt inkomen als volgt:

“Dit is een jaarlijkse financiële tegemoetkoming om een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs, of aan de student, bovenop de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

5.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

Aangezien het verzoek van verzoekster is gericht tegen de terugvorderingsbeslissing betreffende de schooltoelage die zij zelf ontving, gelet op haar studies HBO-5 verpleegkunde (secundair onderwijs), worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, voldoende aanwezig moet zijn en nog steeds ingeschreven dient te zijn op 30 juni van het betreffende schooljaar. Bij uitschrijving uit een school moet de leerling opnieuw ingeschreven worden binnen de 21 kalenderdagen.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

De pedagogische voorwaarden waaraan voldaan dient te zijn in het secundair onderwijs zijn terug te vinden in de artikelen 32-36 van het Groeipakketdecreet.

Artikel 32 Groeipakketdecreet bepaalt:

“Een selectieve participatietoelage secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

³ Cf. vorige voetnoot (intussen is niet meer de ijkdatum 31 december maar wel 31 augustus van toepassing).

Artikel 34 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoelage secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:

1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;

2° hij is ongewettigd afwezig geweest;

3° tijdens het schooljaar uiterlijk 21 kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekleren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekleren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2, bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de

Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.

Art. 35 Groeipakketdecreet bepaalt:

“Een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs wordt toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, tot en met het schooljaar waarin de leerling tweeëntwintig jaar wordt.

In afwijking van het eerste lid kan voor leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon secundair onderwijs en in de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, een selectieve participatietoeslag worden toegekend zonder dat daarbij een leeftijdsbeperking geldt.”

- **De memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32, 34 en 35 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoeslag te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.

(...)”

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.

(...)”

De memorie van toelichting betreffende artikel 30 waarnaar in de voorgaande passages wordt verwezen, bepaalt als volgt:

“Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoeslag speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoeslag te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.

(...)”.

Betreffende artikel 35 Groeipakketdecreet:

“Zoals ook in de huidige reglementering van de schooltoelage in het Decreet Studiefinanciering is opgenomen, wordt in het ontwerp van decreet voorzien dat ook niet-leerplichtige leerlingen die een schooljaar moeten overdoen of hebben gedaan, in aanmerking komen voor een selectieve participatietoelage. Het is in het licht van de doelstelling van de selectieve participatietoelage immers wenselijk de toelagen ook toe te kennen aan rechthebbende leerlingen zelfs zonder dat zij een studievoortgang maken, zij het dat dit beperkt wordt tot en met het schooljaar waarin de betrokkenen de leeftijd van 22 jaar bereiken.

Voor leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon secundair onderwijs geldt geen leeftijdsbeperking. De bepalingen inzake voldoende afwezigheid blijven op meerderjarige leerlingen evenzeer van toepassing.

(...)”

5.3. Administratieve praktijk

- Elektronische gegevensuitwisseling:

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoelage automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan Kind en Gezin moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

(...)”

- **Administratieve onderrichtingen:**

Uit de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29 januari 2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoeslag dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

*“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich **enkel** baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kadaster/fluxen van Kind & Gezin.”*

“2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- *ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;*
- *gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;*
- *leeftijdsvoorwaarde: maximum 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat maximum 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.*

Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;

- *voldoende aanwezig zijn in het lopende en voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;*
- *bij verandering van school mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de herinschrijving in de nieuwe school.*

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoeslag voor het 2^e schooljaar ofwel niet-toegekend of teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2020/2021.

De term “kwalificatie” op zich heeft een brede betekenis en moet binnen het Groeipakketdecreet naar de geest van de vroegere terminologie “opleiding voltooid” geïnterpreteerd worden bij uitschrijving vóór 30/6

- *In aanmerking te nemen als ‘kwalificatie’ voor behoud schooltoeslag:*

- *diploma over volledig voltooide opleiding (eind-onderwijskwalificatie) => voor onderwijsvormen waar een beroepskwalificatie aan vasthangt, dient zowel de onderwijskwalificatie als de beroepskwalificatie te worden behaald.*
- *eindbewijzen voor onderwijsvormen 1 en 2 van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSo):*
 - *“maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning”*
 - *“maatschappelijk functioneren en participeren in een omgeving met ondersteuning én arbeidsdeelname in een omgeving met ondersteuning”*
- *NIET in aanmerking te nemen:*
 - *deelkwalificaties*
 - *beroepskwalificaties*
 - *kwalificaties behaald bij de Examencommissie*

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijkse) dump Inschrijvingen van “Onderwijs”, alsook uit de schoolInschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom “Aanwezigheden” van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld.

Specifiek voor HBO5-Verpleegkunde

Uitgangspunt voor gegevensvergaring is dat de dump van onderwijs volledig is. Mocht dat niet zo zijn omdat de rechthebbende leerling bijvoorbeeld ouder is dan 25 jaar, dan dient het gezin dat zelf te melden. Aan de hand van de consultatie van de flux “Geef historiek inschrijvingen” kan het inschrijvingsbewijs worden opgevraagd en het dossier dienovereenkomstig aangepast.”

5.4 Toepassing op huidig dossier

Uit de argumentatie die de verwerende partij verstrekke, blijkt dat de schooltoeslag diende te worden teruggevorderd omdat verzoekster niet meer ingeschreven was in het secundair onderwijs op 30 juni 2022; zij werd immers door de school uitgeschreven op 31 mei 2022.

Op basis van het schoolreglement voor HBO-5 Verpleegkunde van blijf het volgende:
“Problematische afwezigheden

Als je niet meewerkt, kan de directeur beslissen om je uit te schrijven. Dat kan bijvoorbeeld wanneer je ongewettigd afwezig blijft of wanneer het voor ons al een hele tijd niet duidelijk is waar je bent.”

Verzoekster gaf aan dat zij de opleiding niet meer aankon, dat eveneens door haar psychiater geadviseerd werd om de opleiding te stoppen en zij door psychische problemen niet meer kon reageren op communicatie van de school (“Ik heb toen een gesprek gehad met de school dat ik het niet meer aankon. Ook met de psychiater had ik toen een gesprek en zijn advies was toen om te stoppen met de opleiding omdat ik niet meer in staat was om te functioneren. De school heeft mij

toen uitgeschreven op 31/05/2022 omdat ik niks meer van mij liet weten. Ik heb mij toen volledig afgesloten van alles, en heb ook geen ziekteattesten meer ingediend, maar dit kwam omdat ik niet meer functioneerde en de gevolgen toen niet kon inschatten. Kort daarna ben ik in juli terug verplicht in opname moeten gaan voor een langere periode als gevolg van de vorige gebeuren.”)

Overeenkomstig artikel 25 van het Groeipakketdecreet dient om de pedagogische toestand te bepalen, rekening te worden gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.

De Geschillencommissie meent vooreerst dat de verwerende partij op basis van de beschikbare gegevens correct de wettelijke bepalingen en de administratieve onderrichtingen heeft toegepast.

Vanuit de ratio legis om de leerlingen op de schoolbanken te houden, gelden inderdaad strikte pedagogische voorwaarden waarbij de schooltoeslag in feite conditioneel wordt uitbetaald: met name kan de schooltoeslag pas werkelijk als definitief verworven beschouwd worden indien na afloop van het schooljaar blijkt dat de leerling

- 1) op 30 juni van het schooljaar nog steeds ingeschreven was en
- 2) de leerling voldoende aanwezig was tijdens het voorbije schooljaar.

De verzoekster beroept zich op de moeilijke omstandigheden waarin zij zich bevond en waarbij zij met name stelt dat zij 40 dagen gedwongen opgenomen werd in de psychiatrie in het schooljaar 2021-2022 (uit het document dat verzoekster bijbrengt van vzw mbt de opname op 15.07.2022 op de PAAZ-afdeling wordt bij psychiatrische voorgeschiedenis in 2021: en PAAZ vermeld. Verzoekster brengt tevens een psychiatrisch verslag d.d. 9 februari 2023 bij waaruit blijkt dat zij sinds januari 2022 in ambulante opvolging is in het kader van een psychiatrische problematiek met wisselende doch episodische significante weerslag op het algemeen functioneren (incl. school en arbeid)). Nadien, maar tevens in datzelfde schooljaar zou verzoekster een operatie aan de knie hebben dienen te ondergaan, waardoor zij haar stage niet kon aanvatten, aangezien zij geen zware arbeid mocht verrichten (wat wordt bevestigd door de verklaring van arbeidsongeschiktheid van dr. voor de periode van 4 april 2022 tot en met 15 mei 2022). Om die reden kon zij haar deelcertificaat niet behalen. Verzoekster verklaart dat dit een psychische impact had op haar, waardoor zij - eveneens op aanraden van haar psychiater - haar studie heeft stopgezet. Verzoekster stelt dat zij op basis van haar psychische toestand niet meer in staat was om nog te functioneren en dat de school haar heeft uitgeschreven omdat zij *‘niets meer van zich liet weten’*. Verzoekster stelt dat er opnieuw een gedwongen opname is gevolgd in juli 2022 voor een langere periode (wat bevestigd wordt door het attest van met een opname op 15 juli 2022 en een verslag van waaruit een opname blijkt van 16 juli 2022 tot 24 augustus 2022). Ook verwerende partij geeft in haar standpunt aan de Geschillencommissie weer dat *“verzoekster een aantal gegevens bijbrengt die bewijzen dat ze om medische redenen haar studies niet kon afmaken”*.

5.5. Kenmerken van de schooltoeslag

De Geschillencommissie wijst erop dat de schooltoeslag juridisch vrij sterk verschilt van het basisbedrag gezinsbijslagen.

Immers, het basisbedrag wordt op maandelijks basis betaald naargelang al dan niet voor die maand voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden.

De schooltoeslag kan bovenop het basisbedrag worden betaald als een selectieve financiële tussenkomst mits voldaan is aan specifieke en gerichte voorwaarden die de participatie aan het onderwijs financieel willen stimuleren. Het gaat om een eenmalig bedrag dat bij het begin van het schooljaar voorlopig wordt toegekend maar dat enkel als definitief verworven kan beschouwd worden als voldaan is aan bepaalde voorwaarden die zich nog moeten voltrekken: meer bepaald

moet het kind dat ingeschreven is, nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar en dient het gedurende het schooljaar voldoende aanwezig te zijn geweest.

Er is ook niet voorzien in de regelgeving dat de schooltoeslag proportioneel zou kunnen toegekend worden naargelang het aantal maanden van het schooljaar dat de leerling de pedagogische voorwaarden vervulde. Wanneer iemand aan het einde van het schooljaar niet meer aan alle gestelde voorwaarden voldoet, dan verliest die het volledige bedrag dat werd toegekend bij het begin van het schooljaar.

5.6. Overwegingen en beoordeling

De Geschillencommissie stelt vast dat verzoekster in het schooljaar 2021-2022 door de school werd uitgeschreven op 31 mei 2022.

Overeenkomstig artikel 25 van het Groeipakketdecreet wordt er rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie om te bepalen of voldaan is aan de pedagogische voorwaarden voor de schooltoeslag.

De voormelde ratio legis om de jongeren op de schoolbanken te houden met de schooltoeslag als financiële incentive, komt tot uitdrukking in strikt bepaalde ijkpunten, namelijk een inschrijving in het begin van het schooljaar, voldoende aanwezigheid, en nog steeds ingeschreven zijn op 30 juni van het schooljaar.

Verzoekster verwijst naar haar preciaire medische toestand, zowel psychisch (gedwongen opname) als fysiek (knie-operatie en revalidatie), waardoor zij haar opleiding niet kon voltooien en waardoor zij - mede op aanraden van haar psychiater - haar opleiding HBO-5 verpleegkundige heeft stopgezet waardoor de school overging tot uitschrijving op 31 mei 2022, elementen die door verwerende partij eveneens worden erkend.

Hoewel de verzoekster verschillende elementen bijbrengt waaruit blijkt dat zij om medische redenen haar schooljaar niet kon vervolledigen, dient de Geschillencommissie vast te stellen dat de toepasselijke regelgeving in het voorliggende individuele geval van verzoekster in casu geen ruimte laat betreffende de pedagogische voorwaarde inzake de inschrijving in een onderwijsinstelling op de laatste dag van het schooljaar. De Geschillencommissie stelt hierbij ook vast dat de verzoekster aangeeft dat zij in het tweede semester effectief zelf de beslissing nam (zij het in samenspraak met haar psychiater) om haar opleiding stop te zetten. Anderzijds is er bij de schoolinstelling ook een verantwoordelijkheid om in dergelijke omstandigheden rekening te houden met de impact voor de schooltoeslag en waarbij in casu niet blijkt dat de onderwijsinstelling zou gezocht hebben naar een andere oplossing die zou kunnen voorkomen hebben dat de schooltoeslag moet teruggevorderd worden.

De verwerende partij heeft dan ook een correcte beslissing genomen door de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 terug te vorderen aangezien de verzoekster op 30 juni 2022 niet meer ingeschreven was in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling.

5.7. Afzien van terugvordering

Daar in het verzoek wordt aangegeven door verzoekster dat het voor haar financieel gezien niet evident is om het teruggevorderde bedrag terug te betalen, verwijst de Geschillencommissie naar de mogelijkheid van een onderzoek om af te zien van de terugvordering.

De Geschillencommissie meent dat het verzoek van verzoekster kan gekwalificeerd worden als een aanvraag om af te zien van terugvordering waarbij het aan de verwerende partij toekomt om het nodige onderzoek te voeren.

De Geschillencommissie stelt vast dat deze mogelijkheid ook vermeld werd in de brief van verwerende partij aan verzoekster, in overeenstemming met artikel 90, eerste lid, 5° Groeipakketdecreet. In die brief wordt uitdrukkelijk verwezen naar het bestaan van behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden.

De Geschillencommissie stelt vast dat artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden recent werd gewijzigd⁴. Opdat een kwijtschelding van de schuld zou mogelijk zijn, dient sprake te zijn van één van de volgende categorieën van behartenswaardigheid⁵:

“§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrenge aan de begunstigde.”

De verzoekster kan ook steeds een afbetalingsplan aanvragen bij de uitbetalingsactor.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat er geen recht is op de

⁴ Artikel 13, lid 3 vervangen bij art. 20, 1° B.VI.Reg. 11 februari 2022 (BS 15 maart 2022) en artikel 13, lid 4 ingevoegd bij art. 20, 2° B.VI.Reg. 11 februari 2022 (BS 15 maart 2022).

⁵ Artikel 3/1, §2 van het ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen (BS 07.06.2019).

selectieve participatietoelage voor verzoekster voor het schooljaar 2021-2022 aangezien zij niet meer ingeschreven was in een onderwijsinstelling op 30 juni 2022. Verwerende partij is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de selectieve participatietoelage voor het schooljaar 2021-2022;

De Geschillencommissie meent dat het verzoek van verzoekster kan gekwalificeerd worden als een aanvraag om af te zien van terugvordering waarbij het aan de verwerende partij toekomt om het nodige onderzoek te voeren.

De verzoekster kan eveneens om een afbetalingsplan verzoeken bij verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel op **5 mei 2023**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens